

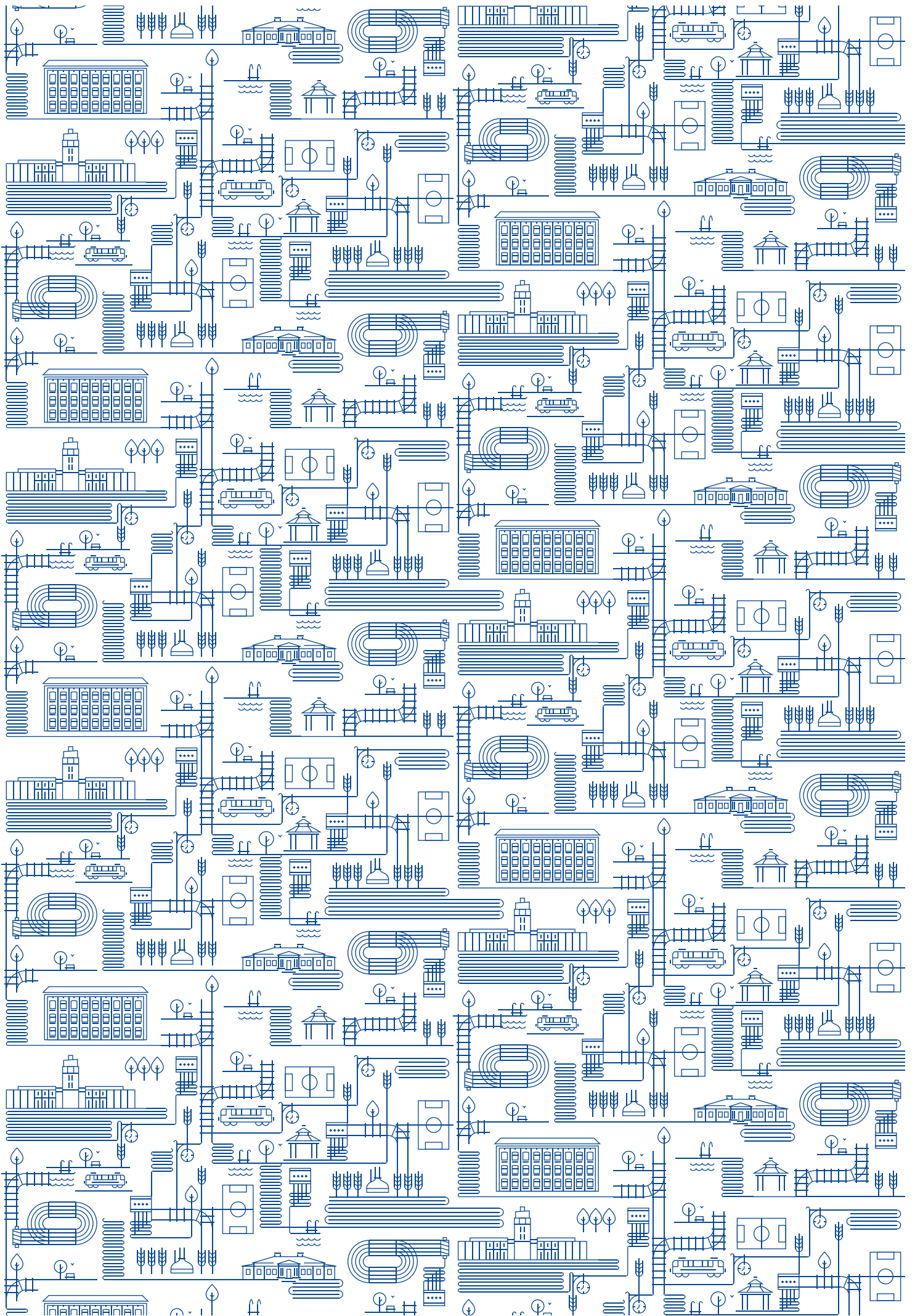
MIASTO
ZDUŃSKA WOLA

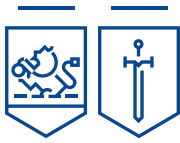
KATALOG DOBRYCH (i złych) PRAKTYK

zdunskawola.pl

60+ smart city

innowacje jako
efekt współpracy
miedzypokoleniowej

MIASTO
ZDUŃSKA WOLA

KATALOG DOBRYCH (i złych) PRAKTYK

60+ smart city

innowacje jako
efekt współpracy
miedzypokoleniowej

zdunskawola.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp	
Konrad Pokora, prezydent Zduńskiej Woli	3
O projekcie ogólnie	
Michalina Łagunionok, koordynator projektu	5
O projekcie szczególnie	
Skwer integracji międzypokoleniowej	7
Dynamiczna informacja miejska	9
Szkolenia i warsztaty	11
Forum Międzypokoleniowe	13
Spotkania z mieszkańcami	15
Diagnoza i konsultacje społeczne	17
Archiwum Ludzkich Historii	19
Wizyty studyjne	21
Katalog dobrych (i złych) praktyk	23
Podziękowania	24

WSTĘP

- 3 W publikacjach podsumowujących zrealizowane projekty zwykło pisać się o sukcesach. Błędy się przemilcza, ewentualnie eufemistycznie wspomina o nich gdzieś na marginesie. Ale nie u nas! Zduńska Wola jest miastem otwartym na innowacje, które ze swej natury są przecież niedostatecznie sprawdzone. Efektem ich wdrożenia może być więc zarówno spektakularny sukces, jak i spektakularne fiasko. Przyjmując to ryzyko, nie boimy się analizować przyczyn niepowodzeń. Płynie z nich bowiem nauka równie cenna, jak z opisu sukcesów.

Dlatego mam przyjemność oddać w Wasze ręce „Katalog dobrych (i złych) praktyk”. Zbiera on zduńskowolskie doświadczenia z realizacji projektu, w którym innowacje społeczne przeplatały się z technologicznymi.

Podmiotem wszystkich podejmowanych przez nas działań byli ludzie. Do współdecydowania o mieście zaprosiliśmy naszych mieszkańców. Jestem pewien, że ta płaszczyzna współpracy stanie się czymś zupełnie naturalnym w projektowaniu polskich miast. Tak jak stała się dla nas, w Zduńskiej Woli!

Konrad Pokora
Prezydent Zduńskiej Woli

HUMAN SMART CITIES.

4

Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców

Tytuł projektu:

60+ smart city – innowacje jako efekt współpracy międzypokoleniowej

Obszar tematyczny: Innowacyjne rozwiązania na rzecz wsparcia partycypacji społecznej jako element niezbędny dla inteligentnego miasta współtworzonego przez mieszkańców (3.0 Human Smart City)

Budżet projektu:

752 700 zł netto

Dofinansowanie:

677 430 zł

Źródło dofinansowania:

Fundusz Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżet państwa

O PROJEKCIE OGÓLNI

- 5 Miasta tworzą mieszkańcy. Niby banał, a jednak prawda ta nie zawsze przekłada się na praktykę urzędniczej pracy. W natłoku administracyjnych i biurokratycznych procedur człowiek często znika z horyzontu myślenia o mieście. Jego miejsce zajmuje droga, rów, słup energetyczny. Tak rodzi się betonoza. Infrastruktura nieprzystająca do rzeczywistych potrzeb i oczekiwań mieszkańców.

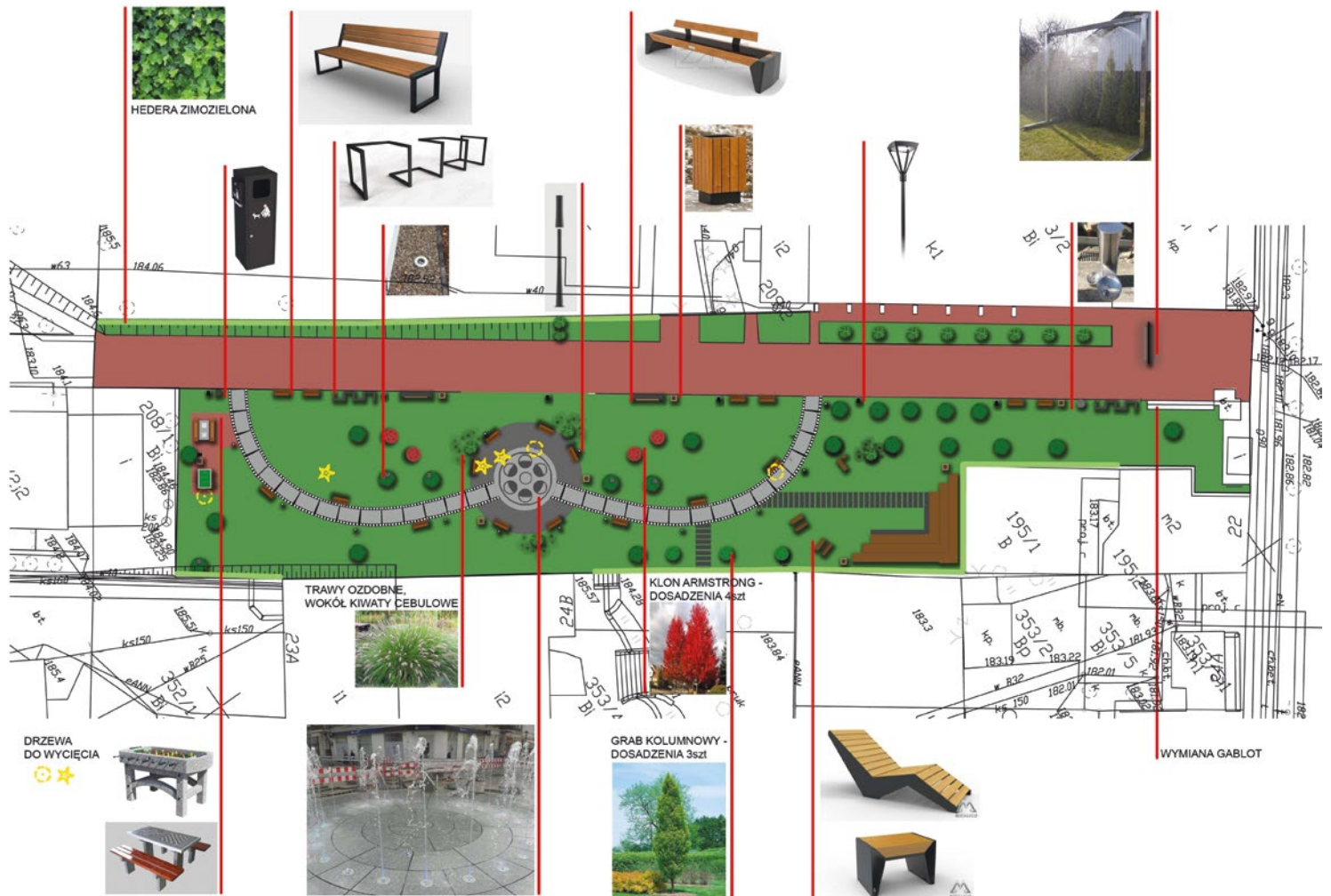
Nasz projekt stawia w centrum człowieka, a dokładnie – ludzi. Naszym celem stało się bowiem odbudowywanie i umacnianie więzi, w tym tych międzypokoleniowych. Przestrzeń wspólnego dialogu uczyniliśmy miasto. By młodzi mogli porozumieć się ze starszymi, zadaliśmy o to, by wyrównać ich kompetencje komunikacyjne. Uczestnikom dostarczyliśmy też wielu inspiracji i stworzyliśmy pole do swobodnej, otwartej oraz życzliwej dyskusji o przyszłości Zduńskiej Woli. Zaangażowanie mieszkańców w projekt przekroczyło nasze najśmielsze oczekiwania!

Nie przewidzieliśmy też... pandemii koronawirusa. Jak przeprowadzać działania partycypacyjne, kiedy musimy zachować dystans społeczny? Jak uczyć seniorów nowych technologii, kiedy nie można się spotkać? Jak tworzyć więzi międzypokoleniowe, kiedy samo słowo „integracja” traci w tym czasie swoją moc?

A jednak udało się! Kończymy ten projekt z takim samym entuzjazmem, jak na starcie. Zobaczcie, co nam się udało, a co – z dzisiejszej perspektywy – byśmy poprawili. Życzę miłej lektury!

Michalina Łagunionok
Koordynator projektu
Zastępca dyrektora Biura Strategii i Rozwoju Miasta

SKWER INTEGRACJI MIĘDZYPOKOLENIOWEJ

Drewniany amfiteatr, wodna kurtyna, solarne ławki i żywa, zielona ściana, która dopełnia nastrój spokojnego zaułku. Skwer w centrum Zduńskiej Woli urządziliśmy dla mieszkańców i z mieszkańcami.

7 Na tapetę wzięliśmy pasaż, jakich wiele w każdym mieście. Kilka krzaków, trawnik i długi chodnik, którym codziennie wiele osób przemyka w drodze do szkoły, pracy czy urzędu. Podłużny teren wciśnięty między budynki w samym centrum miasta. Jak go zagospodarować? Wielu dopiero nasze pytanie uzmysłowiło, że można nadać mu nową funkcję!

Poprosiliśmy mieszkańców o wypełnianie ankiet, odbyliśmy spacer badawczy, przeprowadziliśmy wywiady. Zduńskowolanie chcieli, by było to miejsce pełne zieleni i kwiatów, w którym będzie można odpocząć od miejskiego zgiełku. Tak powstał katalog wytycznych, który stał się integralną częścią konkursu na zagospodarowanie terenu. Zadaniem wyłonionego ostatecznie w postępowaniu wykonawcy było stworzenie projektu przebudowy skweru, który uwzględniając sugestie mieszkańców, spełni podstawową funkcję integracji międzypokoleniowej.

Efekt? Sercem przebudowanego pasażu jest dziś fontanna. Wokół niej i wzdłuż całego skweru postaviliśmy nowoczesne ławki solarne z funkcją ładowania telefonów komórkowych i tabletów. Od północy teren optycznie domyka drewniany podest, który pełni funkcję amfiteatru oraz miejsca spotkań z przyjaciółmi. Po przeciwległej stronie pojawiły się piłkarzyki oraz stół do szachów i chińczyka. W upalne dni na skwerze działać będzie wodna kurtyna. Skwer nazwaliśmy imieniem zduńskowolanina, aktora - Pawła Królikowskiego. Taki pomysł zgłosili mieszkańcy w trakcie konsultacji.

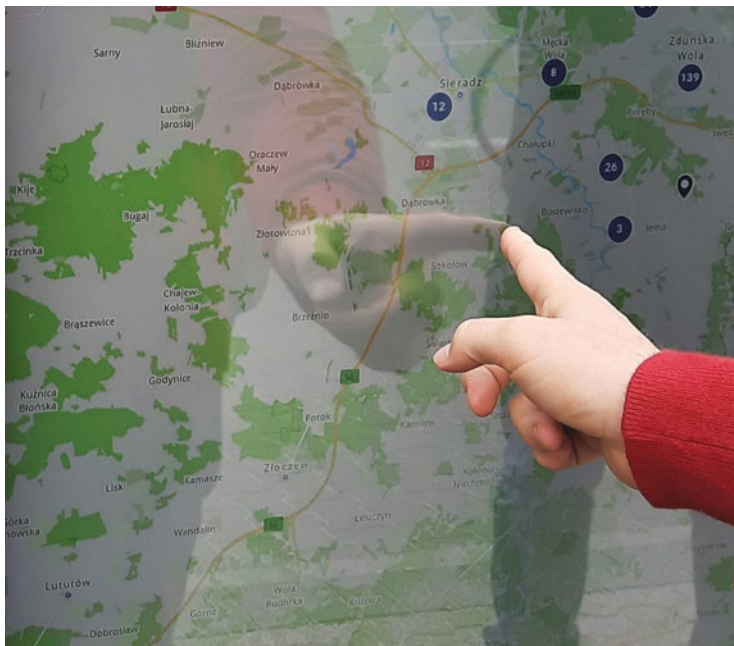
Zazieleniliśmy ten kawałek miasta. Zasadziliśmy graby kolumnowe, które jesienią zmieniają kolor na żółty, i klony Armstrongi, których liście przebarwiają się na czerwono. Dodaliśmy pełne fantazji klomby z ozdobnymi trawami i przeróżnymi gatunkami kwiatów. Pośród roślin rozstawiliśmy wygodne, drewniane leżaki. Teraz można tu złapać chwilę oddechu i odpocząć od miejskiego pędu.

Co się nam udało?

- Zaangażowaliśmy mieszkańców w proces decydowania o mieście
- Stworzyliśmy miejsce integrujące osoby z różnych pokoleń
- Zaaranżowaliśmy niestandardowo przestrzeń publiczną
- Zintensyfikowaliśmy poczucie tożsamości lokalnej
- Zdobyte doświadczenia wykorzystaliśmy przy przebudowie kolejnego skweru

Co byśmy poprawili?

- Do konkursu na zagospodarowanie skweru przystąpiło niewielu architektów – należy więc zastanowić się, jak skuteczniej zachęcić ich do udziału w takim przedsięwzięciu

DYNAMICZNA INFORMACJA MIEJSKA

Czekasz na przyjazd autobusu? Wykorzystaj ten czas, by dowiedzieć się, co słychać w naszym mieście.

- 9 Nowoczesne ekrany dotykowe ustawiliśmy na trzech przystankach w centrum Zduńskiej Woli. To lokalne węzły przesiadkowe. Zatrzymują się tu autobusy komunikacji miejskiej oraz przewoźnicy obsługujący ruch między miejscowościami naszego regionu. Pasażerom oczekującym na transport udostępniliśmy w ten sposób dynamiczną informację miejską. Znajdą tu rozkłady jazdy, ale też repertuar Kina Ratusz oraz zapowiedzi wydarzeń sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych. Rozwiązując interaktywny quiz, mogą sprawdzić swoją wiedzę o Zduńskiej Woli. Dla dzieci przygotowaliśmy zaś grę pamięciową, w której obrazki prezentują nasze miejskie dziedzictwo.

Infokioski uzupełniły elektroniczne tablice, zakupione już poza projektem, na których Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji prezentuje spodziewany czas przyjazdu autobusu, obliczany na podstawie sygnału z zainstalowanych w pojazdach nadajników GPS.

Co się nam udało?

- Stworzyliśmy nowy kanał komunikacji z mieszkańcami
- Zaaranżowaliśmy nowoczesnie przestrzeń publiczną
- Popularyzujemy informacje o wydarzeniach w mieście
- Angażujemy mieszkańców oczekujących na przystankach
- Intensyfikujemy poczucie tożsamości miejskiej

Co byśmy poprawili?

- Zaplanowalibyśmy zakup biletomatów – tego mieszkańcom brakuje w bezpośrednim sąsiedztwie przystanków

SZKOLENIA I WARSZTATY

Jak na smartfonie sprawdzić, gdzie jest autobus komunikacji miejskiej, jak rozmawiać z wnukami przez internet i jak nagrać film z użyciem drona – między innymi tego nauczyliśmy zduńskowolskich seniorów.

- 11 Pokazaliśmy naszym seniorom, że komputer i smartfon ułatwiają, a nie komplikują życie. Nauczyli się korzystać przez internet z różnych usług miejskich: sprawdzać na wirtualnej mapie rzeczywiste położenie autobusu MPK i kupować bilet na przejazd, wypożyczać rowery czy załatwić sprawę w urzędzie miasta. A to tylko rozgrzewka przed prawdziwym technologicznym sparingiem, jakim była obsługa drona. Seniorzy zobaczyli, jak przy jego pomocy kręcić lotnicze filmy lub robić zdjęcia z lotu ptaka. Nauczyli się też retuszować zdjęcia i przy ich wykorzystaniu tworzyć grafiki komputerowe.

Prace, które przygotowali uczestnicy szkoleń, pokazaliśmy na plenerowej wystawie pt. „Smaki przeszłości w naszych domach”. To zbiór rodzinnych receptur kulinarnych – swoiste dziedzictwo regionalnej wielokulturowości i robotniczych tradycji.

Szkolenia służyły integracji mieszkańców, w tym integracji pokoleniowej. W części zajęć wspólnie uczestniczyli uczniowie szkół ponadpodstawowych i seniorzy. Uznaliśmy też, że ci drudzy sprawnie posługując się nowymi technologiami łatwiej nawiążą relacje z wnukami. Podczas warsztatów poznali m.in. różne komunikatory internetowe, z których na co dzień korzysta młodzież.

Zainteresowanie warsztatami było tak duże, że uruchomiliśmy trzecią, dodatkową edycję.

Co się nam udało?

- Zintegrowaliśmy pokolenia
- Zintegrowaliśmy uczestników szkoleń
- Stworzyliśmy seniorom alternatywną formę spędzania wolnego czasu
- Zaangażowaliśmy seniorów do działań na rzecz lokalnej społeczności
- Zintensyfikowaliśmy poczucie tożsamości miejskiej

Co byśmy poprawili?

- Zmniejszylibyśmy intensywność zajęć (zbyt duża ilość wiedzy w bardzo krótkim czasie)
- Zadbaliśmy o cykliczność szkoleń, by uczestnicy mogli ugruntować nabytą wiedzę

FORUM MIĘDZYPOKOLENIO 21 LISTOPADA 2021

FORUM MIĘDZYPOKOLENIOWE

Czy Zduńska Wola powinna być miastem inteligentnym, kreatywnym, a może 15-minutowym? O pomysłach na rozwój współczesnych ośrodków miejskich opowiedzieli goście Forum Międzypokoleniowego. Była to okazja, by podyskutować o przyszłości Zduńskiej Woli.

13 Przewidzenie miejska nie jest jedynie układem ulic i skwerów, kamienic i sklepów. Miasto żyje energią swoich mieszkańców. Chcieliśmy więc pokazać, jak można ją wykorzystać. Inspiracją dla międzypokoleniowych poszukiwań były spotkania z wybitnymi ekspertami.

O tym, jak w Zduńskiej Woli wykorzystać społeczny potencjał, ale też odziedziczone tradycje opowiedział socjolog prof. Paweł Starosta. Dr Adam Gogacz i Magdalena Poulin pokazali zaś, jak zbudować platformę współpracy między młodymi i nieco starszymi zduńskowolanami. Działacz społeczny Jacek Gralczyk przedstawił zaś pomysły na angażowanie mieszkańców do aktywności publicznej.

Forum było pełne dyskusji, wymiany myśli i wspólnych poszukiwań. Nie bez powodu zorganizowaliśmy je 21 listopada 2021 r. – w Światowy Dzień Życzliwości i Pozdrowień.

Co się nam udało?

- Dostarczyliśmy mieszkańcom wielu inspiracji na temat rozwoju miast
- Stworzyliśmy pole do swobodnej, otwartej i życzliwej dyskusji o przyszłości Zduńskiej Woli
- Poznaliśmy opinie mieszkańców w sprawach kluczowych dla rozwoju miasta
- Zintegrowaliśmy pokolenia, bo w Forum wzięły udział osoby w różnym wieku
- Zintensyfikowaliśmy poczucie tożsamości miejskiej

Co byśmy poprawili?

- Rozważylibyśmy, czy niedziela jest właściwym dniem na organizację takiego wydarzenia – zdania co do tego były bowiem wśród mieszkańców bardzo podzielone: dla jednych był to optymalny czas, dla innych przeciwnie

SPOTKANIA Z MIESZKAŃCAMI

Kiedys kino Tkacz a dziś skate park. Wspólnie z mieszkańcami narysowaliśmy niezwykłą mapę Zduńskiej Woli. Geograficzną, historyczną i społeczną!

15

Seniorzy i młodzież wspólnie przy jednym stole, pochyleni nad wielką grą planszową. Tak wyglądało spotkanie, które w grudniu 2019 r. zorganizowaliśmy w Inkubatorze Inicjatyw Społecznych. Dwa pokolenia mapowały na terenie Zduńskiej Woli miejsca idealne do spędzania wolnego czasu. Te z dawnych lat i te teraz. To była podróż przez ulice, skwery, osiedlowe boiska i miejskie instytucje. Ale również przez lata PRL-u, burzliwych przemian ustrojowych, nowoczesności i postnowoczesności. Pełna wspomnień, uśmiechów i wzruszeń. Niezwykła pokoleniowa sztafeta, której efektem jest partycypacyjna mapa miasta.

Nie mogło na niej zabraknąć Kępiny, położonego w centrum miasta zbiornika wodnego, który powstał po zalaniu wyrobisk torfowych. W 2021 roku minęło dokładnie 35 lat od podjęcia tej decyzji. To stało się dla nas pretekstem do organizacji wyjątkowych spacerów. Choć odbywały się w weekend, wzięli w nich udział prezydenci oraz urzędnicy odpowiedzialni za rozwój i infrastrukturę. To była okazja, by ze spacerowiczami porozmawiać o programie inwestycyjnym. Byliśmy otwarci na opinie i pomysły, ale także krytyczne uwagi. Osoby spotkane na Kępinie (a później przez internet lub stacjonarnie w kancelarii naszego urzędu wszyscy inni mieszkańcy) mogły odpowiedzieć na pytania o kierunki rozwoju terenów wokół zbiornika. Otrzymaaliśmy 191 ankiet.

Spotkania na Kępinie wykorzystaliśmy do zaprezentowania historii zbiornika. Wystawę na ten temat przygotowało Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola, które było partnerem całego projektu. Festiwal Kultury Miejskiej, organizowany przez Miejski Dom Kultury, stał się natomiast okazją do zaprezentowania projektu przebudowy Placu Wolności, centralnie położonego w Zduńskiej Woli.

Co się nam udało?

- Stworzyliśmy pole do swobodnej, otwartej i życzliwej dyskusji o przyszłości miasta
- Poznaliśmy opinie mieszkańców w sprawach kluczowych dla rozwoju Zduńskiej Woli
- Pokazaliśmy, że jesteśmy otwarci na społeczne inicjatywy mieszkańców
- Zbudowaliśmy poczucie wspólnoty interesów i celów
- Nawiązaliśmy wiele życzliwych relacji z mieszkańcami

Co byśmy poprawili?

- Jeden z naszych spacerów przerwała nagła, wielka ulewa – planując działania plenerowe należy brać to pod uwagę i zawsze mieć scenariusz alternatywnych działań

DIAGNOZA I KONSULTACJE SPOŁECZNE

Skansen lokomotyw w Karsznicach, doskonałe skomunikowanie z resztą kraju, duża liczba małych przedsiębiorstw. To tylko kilka cech obiektywnie wyróżniających Zduńską Wolę na tle innych miast – uznali uczestnicy warsztatów strategicznych. Starali się też odpowiedzieć, jakie korzyści mogą one dać zduńskowolanom.

17

Warsztaty to element konsultacji społecznych, które realizujemy w związku z pracami nad strategią rozwoju miasta. Dokument przygotowują wspólnie miejscy urzędnicy, liderzy opinii, eksperci, naukowcy, ale i mieszkańcy. Z nimi o przyszłości rozmawialiśmy wielokrotnie. Nie tylko podczas warsztatów, ale też na przykład na dworcu PKP w środtku tygodnia wcześniej rano, gdy czekali na pociąg do Łodzi, w której pracują lub się uczą, w dzień targowy na bazarze czy w sobotę na parkingu przed galerią handlową.

Mieszkańcy bardzo zaangażowali się też w badania sondażowe. Dane zbieraliśmy w trzech ankietach:

- Zaplanuj przyszłość Zduńskiej Woli! – to badanie ogólne na temat preferowanych kierunków rozwoju (otrzymaliśmy 1190 odpowiedzi),
- Zduńska Wola naszych marzeń – to badanie pogłębione, w którym mieszkańcy mogli wskazać własne pomysły rozwojowe (otrzymaliśmy 221 odpowiedzi),
- Młodzi zmieniają Zduńską Wolę – to badanie adresowane do młodzieży (otrzymaliśmy 746 odpowiedzi).

Już w ramach samego projektu podjęliśmy pilotażową współpracę z Uniwersytetem Łódzkim. Naukowcy tworzą kolejne części strategii rozwoju miasta, opierając się na diagnozie opracowanej wewnątrz Urzędu Miasta. Istotnym elementem procesu jest też transfer wiedzy. Akademicy szkolą więc urzędników z technik i metod planowania jako instrumentu zintegrowanego zarządzania oraz planowania strategicznego.

Co się nam udało?

- Stworzyliśmy pole do swobodnej, otwartej i życzliwej dyskusji o przyszłości miasta
- Poznaliśmy opinie mieszkańców w sprawach kluczowych dla rozwoju miasta
- Zbudowaliśmy poczucie wspólnoty interesów i celów
- W proces tworzenia wieloletniej strategii rozwoju zaangażowaliśmy wielu interesariuszy
- Udało nam się uzyskać bardzo wysoki respons w grupie młodych mieszkańców

Co byśmy poprawili?

- Chcemy wykorzystać zainteresowanie młodzieży – myślimy o stworzeniu ciekawej, angażującej formy konsultacji adresowanej do młodych mieszkańców

ARCHIWUM LUDZKICH HISTORII

Dla przyszłych pokoleń zduńskowolan zebraliśmy mówioną historię miasta. Albo raczej – mówioną historię jego mieszkańców.

19

Lata 90. dla niektórych to nieodległe wspomnienie, dla najmłodszych – niemal prehistoria. To właśnie o nich opowiada w filmie Maria Donat, w tamtym czasie dyrektorka Domu Kultury na Pięterku. O mieszkańcach, którzy pewnego lata skrzyknęli się i na niemal na każdym zduńskowolskim osiedlu zorganizowali zajęcia dla dzieciaków. O łódkach na stawie i koncertach szantowych. O piknikach na wyspie, na które wpadał Mannam z Korą, Piotr Gąsowski, ale i... discopolowy zespół Bajera Full. – Takie były czasy – uśmiechając się do kamery podsumowuje Maria Donat.

Wspólnie z Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola nagraliśmy ponad sześćdziesiąt takich opowieści. Wszystkie złożyły się na Archiwum Ludzkich Historii. To osobiste relacje, które toczą się na tle wydarzeń historycznych. Tych czasowo bliższych i odleglejszych. Zapraszamy do posłuchania na ludzkiehistorie.zdunskawola.pl.

Co się nam udało?

- Zarchiwizowaliśmy i zachowaliśmy dla potomnych cenne wspomnienia
- Udostępniliśmy mieszkańcom i turystom niezwykłą opowieść o naszym mieście
- Nawiązaliśmy wiele życzliwych relacji osobistych z mieszkańcami
- Zaktywizowaliśmy seniorów i pokazaliśmy, że pełnią ważną rolę w życiu społecznym miasta

Co byśmy poprawili?

- Po realizacji tego zadania mamy dużo większą świadomość regulacji prawnych w zakresie ochrony dóbr osobistych – we wspomnieniach nasi bohaterowie przywołują różne postaci, w tym osoby niepubliczne, a zatem publikacja takiego materiału wymagała zdobycia dodatkowych zgód, co nie zawsze się udawało

WIZYTY STUDYJNE

Po co popełniać błędy, które ktoś już kiedyś popełnił? Od pierwszej strony tego przewodnika staramy się pokazać, co nam się udało w tym projekcie i co byśmy poprawili. Nie bójcie się brać z nas przykładu, tak jak my nie baliśmy się czerpać z cudzego doświadczenia!

21

Sporo nauczyliśmy się w tym projekcie od wszystkich, którzy wzięli w nim udział. Słuchaliśmy uważnie i analizowaliśmy różne głosy, również te krytyczne. Odbiliśmy też kilka wyjazdów studyjnych. Zobaczyliśmy, jak w innych miejscach w Europie pracują pracownie planistyczne, spółdzielnie socjalne, uniwersytety trzeciego wieku, instytucje kultury, przedsiębiorstwa komunikacyjne... Jak urzędnicy słuchają mieszkańców i jak mieszkańcy wpływają na urzędników. Uczyliśmy się praktycznych zasad budowania smart city. A przede wszystkim poznawaliśmy dziesiątki fantastycznych, zaangażowanych w swoją pracę ludzi. To olbrzymi potencjał kontaktów, które będziemy wykorzystywać w kolejnych projektach.

Odwiedzone przez nas miasta:

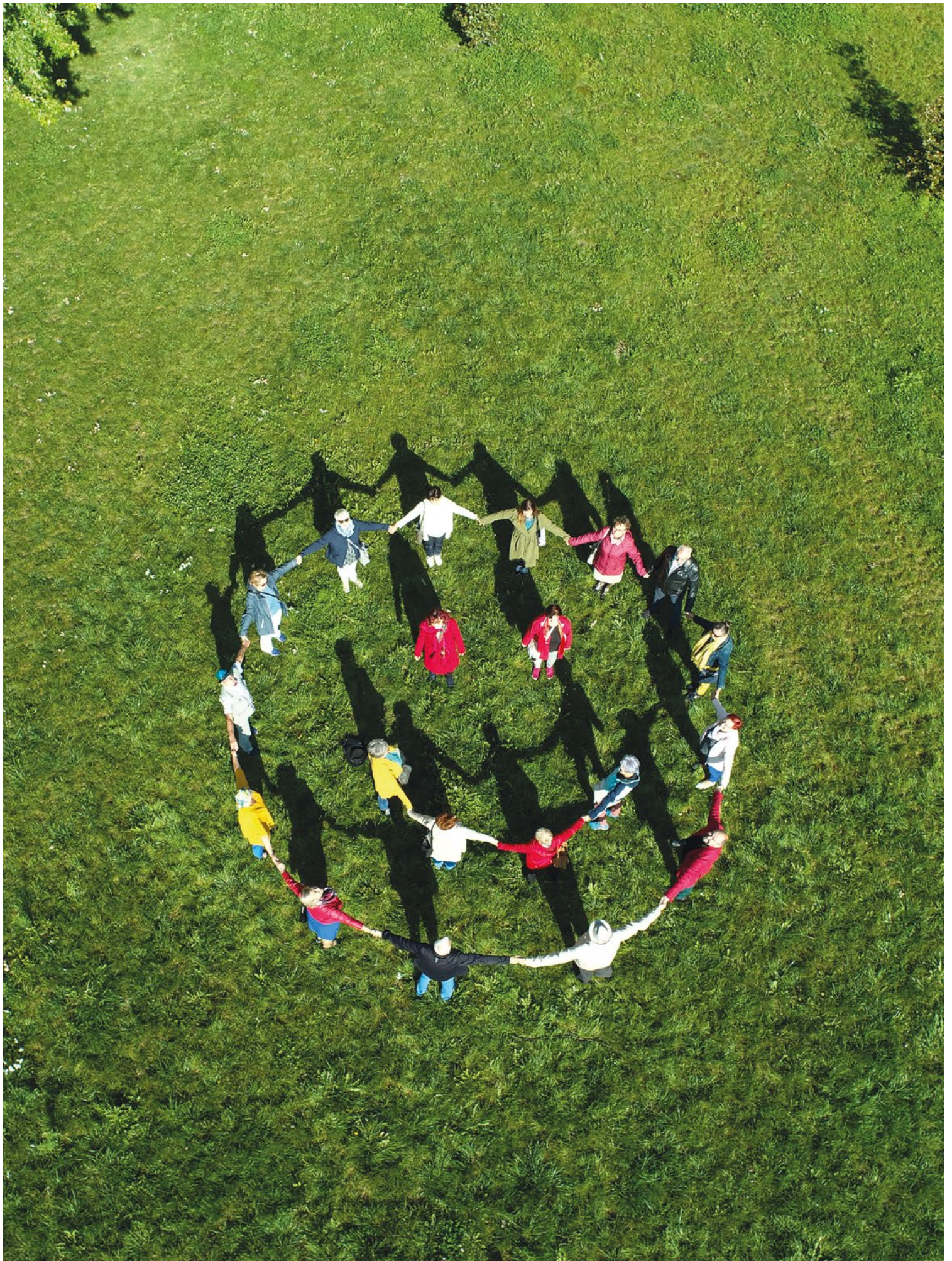
- Kielce
- Lublin
- Gdańsk, Gdynia i Sopot
- Amsterdam
- Lizbona
- Bilboa i Santander

Co się nam udało?

- Poznaliśmy ciekawe rozwiązania smart city
- Nauczyliśmy się pracować interdyscyplinarnie
- Zbudowaliśmy sieć kontaktów
- Promowaliśmy nasze miasto

Co byśmy poprawili?

- Nieco zmniejszylibyśmy intensywność spotkań

KATALOG DOBRYCH (I ZŁYCH) PRAKTYK

Choć byliśmy mózgiem całego projektu, w realizacji niektórych działań posłkowaliśmy się wiedzą, doświadczeniem i zasobami technicznymi wykonawców zewnętrznych. Ale ten katalog opracowaliśmy sami!

23 Kto, jeśli nie my, zna lepiej wszelkie wzloty i upadki tego projektu, problemy niewielkie i te większe. Ten przewodnik jest do bólu szczery, bo ma stanowić zbiór użytecznych rad dla innych samorządowców. A jeśli czegoś w nim zabrakło i macie jakieś pytania, dzwońcie lub piszcie – chętnie odpowiemy.

Co się nam udało?

- Sami napisaliśmy katalog, a środki z budżetu na ten cel, przeznaczyliśmy na realizację dodatkowej edycji warsztatów dla seniorów (więcej przeczytasz o nich na str. 14-15)

Co byśmy poprawili?

- Mamy nadzieję, że uda nam się uniknąć literówek i do poprawy nie będzie nic.

PODZIĘKOWANIA

Wszystkim zduńskowolanom za rozmowę, zaangażowanie i życzliwość.

24

Seniorom za wiarę we własne siły, ambicję i uśmiech.

Młodym wolontariuszom za dzielenie się wiedzą, energią i zapałem.

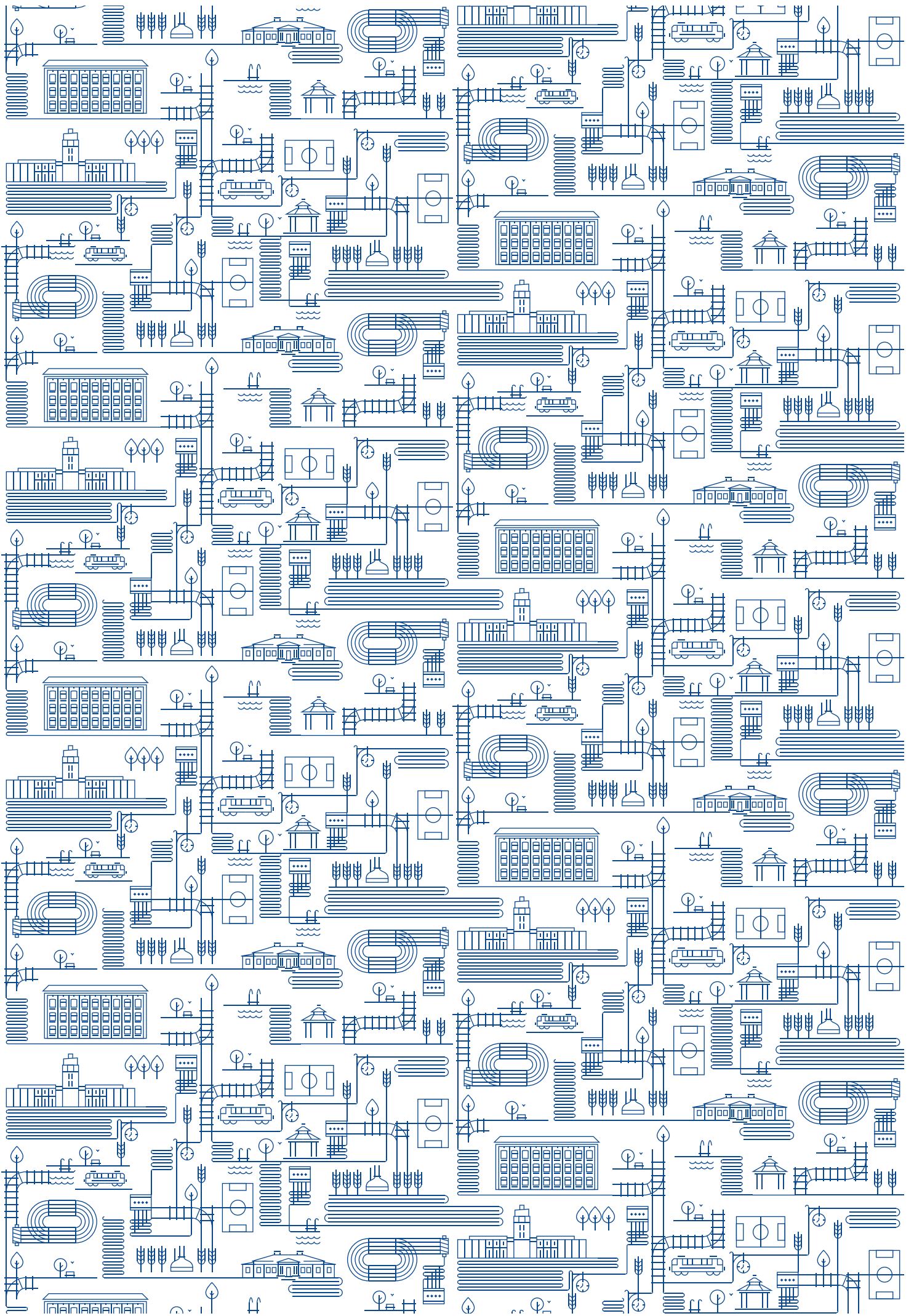
Muzeum Historii Miasta za inicjatywy, pomysłowość i owocną współpracę.

Miejskiemu Domowi Kultury za gościnę, sympatię i wspaniałą atmosferę.

Urzędnikom za dialog, otwartość na nowe i chęć budowania lepszego miasta.

Wykonawcom za rzetelność, terminowość i elastyczność.

Ministerstwu Funduszy i Polityki Regionalnej za zaufanie, wsparcie i okazywaną pomoc.

Projekt „60+ smart city – innowacje jako efekt współpracy międzypokoleniowej” realizowany jest przez Miasto Zduńska Wola w ramach konkursu dotacji „Human Smart Cities. Inteligentne miasta współtworzone przez mieszkańców” zorganizowanego przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Funduszu Spójności – Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz z budżetu państwa.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Fundusz Spójności

